

• ЕВАНГЕЛСКО ЧЕТИВО •

† ДЕСЕТА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА

Внова време приближи се до Исуса един човек, който падна на колена пред Него и рече: Господи, помилуй сина ми; по поволуние го хваща бяс, и зле страда, защото често пада в огън и често във вода; водих го при учениците Ти, ала те не можах да го изцерят. **А** Исус отговори и рече: о, роде неверен и развратен! Докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете Ми го тука. И запрети Исус на беса, и той излезе из момчето; и то от оня час оздравя. Тогаваша учениците пристъпиха към Исуса насаме и Му рекоха:

защо не можахме ние да го изгоним? **А** Исус им рече: поради вашето неверие; защото, истина ви казвам, ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: премести се от тука там, и тя ще се премести; и нищо няма да бъде за вас невъзможно. Тоя пак род не излиза, освен с молитва и пост. **А** когато се намирах в Галилея, Исус им рече: Син Човеческий ще бъде предаден в човешки ръце, и ще Го убият, и на третия ден ще възкръсне. **(Мт 17:14–23)**

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

УКРОТЯВАНЕ НА БУРЯТА. ЗА ДУМИТЕ ХРИСТОВИ

В името на Отца и Сина и Светия Дух!

Година след година в неделя ние слушаме едни и същи откъси от Евангелието. И понякога хората питат: защо те се повтарят и повтарят? Не затова ли, че ние слушаме, но не изпълняваме това, което сме чули? Не се ли налага на Господ да ни повтаря същите тези заповеди, да слушаме за същите тези събития от живота на Христа с надежда, че рано или късно те ще достигнат до нашите сърца и ще променят живота ни?

Един от отците на Църквата е казал, че можем да разберем Евангелието само в тази мяра, в каквата ние ставаме творци на това, което говори Господ, и Негови последователи, само когато вършим това, което сме чули.

В житията на светиите ние срещаме примери, как понякога една фраза от Евангелието е обърнала живота на човека в свършено друго измерение; кой от нас може да каже, че той е чул Господа, обърнал се със слово лично към него, че се е отзовал с цялото си същество на Божия призив, казвайки: Да, Господи! Това е истина, и аз ще живея по тази истина.

И ето днешното свето Евангелие — един от тези откъси, които се четат всяка година. Господ слиза със Своите ученици от планината на Преображението, където всичко засяла Божията слава и всичко наоколо било обхванато от тази слава. Това бил моментът, когато любовта горела като пожар: този момент, когато Христос беседвал с Мой-

сей и Илия за Своего разпятие; моментът, когато Той им говорил за Своята жертва, т.е. за свършената пълнота, за пределната интензивност на Своята любов към човека и към Бога.. В този миг всичко, което е било в Него: Него-

вото божество, Неговата човешка душа, Неговата човешка плът, които с е принасяли в жертва, били са мопожертвани — всичко достигнало върха на любовта: и тогава станало така, че не само Христовото лице, или ръце, или тялото Му просияли, но и самите Му одежди станали бели като светлина, защото те били обхванати и включени в тази тайна на спасяващата любов.

И ето след това Христос с учениците Си се оказва в низината на смъртната сянка, в долината на сълзите, където те срещат човек обзет от сърдечна мъка: синът му бил болен. Той се обръщал за помощ към Христовите ученици, но нищо не се случило. Христос се обръща към тях и им казва: Нищо не е се е получило, защото нямате вяра...

Но имало ли у бащата на бесноватия юноша такава вяра, която може да премества планини? Всичко, което той смогнал да събере от дълбините на своето отчаяние, било доверието, дове-

рието в Христовото състрадание, доверие в Христовата любов и доверието в това, че Този, Който може така дълбоко да бъде ранен от нуждата на другия човек, има и силата да му помогне...

Ако можеш да повярваш, макар и малко, казва му Христос, твоето дете ще бъде изцелено... И отговорът на ба-

щата е: „*Вярвам, Господи, помогни на неверието ми!*“

Братя и сестри, ние се страхуваме да повярваме; ние не се решаваме да се доверим изцяло на Бога, не се решаваме да изкажем от дълбочина душераздиращото състрадание, което ни съединява със страдалеца, което прави физическото или душевното страдание на човека непоносимо за нас — ние не сме способни да кажем: Аз мога да направя нещо, и ще го направя...

В това е нашата главна трагедия; ние се боим, че ако кажем: „*Ще се помолим на Господа, и Той ще помогне*“ — то нищо не ще се случи, и ние ще бъдем посрамени, а заради нас ще бъде посрамен и Господ. Но трябва да знаем, че любовта Божия е такава, че Той се отзовава и на най-недостойната молитва, ако тази молитва е искрена, ако се ражда от дълбоко състрадание, от цялата любов, която ние можем да съберем, колкото и оскъдна да е тя. Ние не можем да достигнем това ниво на вяра, че да можем болни да изцеляваме и бесове да изгонваме, но ние можем да направим макар и само това, което Господ

Иисус Христос заповядал на Своите ученици: „*Доведете Ми го!*“

Ако ние не можем нищо да направим, ако нямаме вяра, ако нямаме мъжество, ако нямаме надежда, ако не изпитваме състрадание, ако нашата любов се колебае — да доведем нуждаещия се от помощ при Господа... И това ние можем да направим по отношение на всеки, който около нас се намира в нужда, който страда душевно или телесно и животът му е в опасност. Да го доведем при Христа, за да застане той пред лицето Господне в цялото свое страдание. И колкото по-голямо е отчаянието, колкото по-безнадеждно е положението, толкова по-голяма ще бъде способността му да срещне Бога, ако ние сме също такива предвестници на Христа, какъвто бил св. Иоан Предтеча, или каквито са били апостолите: такива предвестници, които откриват пътя към Христа, за да дадат възможност на Бог да действа. **АМИН.**

Митрополит Антоний Сурожски

Източник: <http://www.pravmladeji.org/>

• ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ •

ОТСИЧАНЕ ГЛАВАТА НА СВЕТИЯ ПРЕДТЕЧА И КРЪСТИТЕЛ ГОСПОДЕН ЙОАН

29 АВГУСТ

Почитайки св. Йоан Предтеча като най-велик от пророците, Църквата посвещава на неговата памет няколко дни в годината. На 24 юни, тя тържествено празнува рождението на тоя предвестник на Спасителя; прославя го на другия ден след празника Богоявление; а на 29 август възпоменава неговата смърт и в знак на участие в страданията му е наредила тоя ден пост.

Когато бил на 30 години, св. Йоан Предтеча, по внушение Божие, се явил между юдеите, за да ги пригответи да приемат Месията — Христа. Възвестявайки им явяването на Спасителя и приближаването на Царството Божие, Йоан ги убеждавал да се приготвят за тая велика радост чрез покаяния за греховете си и изправяне на живота си. Множество люде идвали при Йоан и приемали от него покаяно кръщение. Някои от тях така го почитали, че мислели да виждат в него Самия очакван Месия — Христос.

След кръщенieto на Иисус Христос Йоан продължавал да учи народа и близо до Енон кръщавал идващите при него, като свидетелствал за Христа, че Той е Син Божи, слязъл от небето. „*Той трябва да расте — казвал Йоан, — пък аз да се смалювам. Който иде отгоре, Той е над всички*“.

Като проповядвал покаяние, изобличавал беззаконията и пороците, Йоан не се боял да говори строгата правда дори и тогава, когато могъл за туй да се подложи на опасност. Цар Ирод, син на оня, който убил витлеемските младенци, се развел с жена си и се оженил за Иродиада,

жена на брат му Филип. Понеже това се забранявало от Мойсеевия закон, Йоан казал на царя: „*Не ти прилича да имаш жената на брата си!*“ Разгневеният Ирод заповядал да затворят Йоан в тъмница.

Иродиада още повече от царя ненавиждала Йоан и искала неговата смърт. Но Ирод се побоял да го убие, понеже знаел, че той е честен човек, когото целият народ уважавал и почитал за пророк.

Скоро след затварянето на Йоан Ирод празнувал рождения си ден и направил голямо угощение на велможите и началниците галилейски. На тоя празник Иродиадината дъщеря играла и така се полюбила на царя, че той във възторг се заклел да ѝ даде каквото пожелае — дори и половината си царство. Девойката не знаела какво да иска. Тя се посъветвала с майка си, която я подучила да поиска главата на Йоан Кръстител. Дъщеря-та дошла при царя и му казала: „*Искам още сега да ми дадеш на блюдо главата на Йоан Кръстител!*“ Ирод се натъжил твърде много, но поради клетвата не се решил да ѝ откаже и пратил в тъмницата да отсека главата на Йоан. Донесли на блюдо главата на великия пророк, дали я на девойката, а тя я занесла на майка си, която от злоба избола с игла езика на Йоан.

Йоановите ученици погребали тялото на светия си учител в Севастия, а Иродиада скрила главата му в Иродовия дворец. Съвестта, вероятно, мъчила Ирод, защото, когато до него дошли слухове за чудесата, извършвани от Спасителя, той казал: „*Това е непременно Йоан Кръстител, възкръснал от мъртвите, и затова чудеса се вършат от*

него.“ Мнозина казвали: „Това е Илия“; други „Някои от пророците“; но Ирод все повтарят: „Това е Йоан, комуто аз отсякох главата! Той е възкръснал от мъртвите“. Бедствия поразили Ирод, войската му била разбита от арабския цар Арета, баща на първата му жена. Той самият бил след това изпратен на заточение от римския император. И юдеите смятали тия бедствия като справедливо наказание за убиването на великия пророк.

Главата на св. Йоан Предтеча била взета след това от жената на Хуза, домоуправителя на Ирод, една от ония жени, които вярно служели на Господа по време на Неговия земен живот. За да спаси от поругание светата глава

на Предтеча, тя я вложила в съд и я скрила на Елеонската планина. След известно време главата била намерена там от един свет мъж, който отново я скрил пред смъртта си. Намерена по времето на Константин Велики, тя била пренесена и скрита в една пещера до гр. Емеса. През V в. била пренесена в Халкидон, а по-късно – в Цариград и оттам – в Комана.

На 24 февруари Църквата възпоменава първото и второто намиране на светата глава, а на 15 май – третото, когато тя била пренесена в Цариград.

© Жития на светиите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев)

ЖИТИЕ НА СВ. АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ

30 АВГУСТ

В XIII в. Бог изпратил на Русия тежко бедствие. Татарите, под водителството на хан Батий, минали по цялата руска земя, опожарявали и ограбвали градове и села, взимали в плен хиляди мъже, жени и деца и разорили цялата земя до самия Новгород. От това нещастие на Русия се възползвали съседните враждебни народи шведи, немци и литовци. Те възобновили своите нападения от всички страни. Руските князе упорито защитавали своята родина. Един от тях бил и Александър, вторият син на великия княз Ярослав II. Александър бил благочестив, свято изпълнявал своя дълг, заслужил любовта на народа и Бог винаги му помагал.

Като опустошили Русия, татарите заели степите покрай реките Днепър, Волга и Урал до Черно и Каспийско море. Там хан Батий основал своето царство, наречено „Златна орда“, и недалеч от устията на Волга построил гр. Сарай. Руските князе станали негови васали и при възцаряването си трябвало да пътуват до столицата на хана, за да получат от него право на князуване. Народът бил обложен с данък, за чието събиране ханът всяка година пращал особени чиновници. За Владимирски велик княз Батий утвърдил Ярослав II, а син му Александър останал да управлява Новгородската област, която още била свободна от татарите.

Шведският крал предприел поход срещу Новгород. Той събрал грамадна войска и на ладии по река Нева се отправил към столицата на Александър. Новгородци били обхванати от ужас. Те никак не се надявали да отблъснат силния враг със своята малка войска. Но княз Александър възложил упованието си на Бога и на справедливостта на своето дело. Той се помолил в храма „Св. София“, взел благословение от епископа и бодро казал на дружината си: „Ние сме малко, а врагът е силен. Но не в силата е Бог, а в правдата!“ И като се срещнал със силния неприятел на бреговете на р. Нева, Александър с Божия помощ удържал славна победа, за която бил наречен „Невски“. Такива бляскави победи той неведнъж удържал и над немци, и над литовци, които често нахлували в Русия. Когато баща му Ярослав починал, ханът утвърдил Александър за велик княз Владимирски, Киевски и Новгородски.

С възшествието на Александра на Владимировския великокняжески трон се умножили и неговите грижи и трудо-

ве. Сега той станал единствен защитник на православната вяра и народ против татарите. Но Александър трябвало да действа не с меч, а с мъдрост и търпение. Той е знаел, че не разполага със сили да се противопостави на многочис-

лените татарски орди и че всяка съпротива ще доведе само до по-голямо разорение на народа, каквото неведнъж ставало, когато някои князе в неразумието си не искали да изпълняват повелите на татарския хан. Единадесет години Александър бил велик княз. През това време той успял да направи много добри неща за вярата, църквата и народа. Чрез своето ходатайство той освободил от татарски данък духовниците като служители Божии; получил от хана позволение да постави православен епископ в самата столица на татарското царство и заставил татарите да уважават християнската вяра.

Като покорили Русия, татарите оставили руските князе да управляват своите княжества. За себе си те искали само

редовно да им се събира определената дан, но при събирането на тая дан народът често оказвал съпротива. На много места се стигало до метежи, които татарите жестоко потушавали. Така, през последната година от князуването на Александър градовете Владимир, Суздал и Ростов въстанали и избили своите притеснителите. В Ярослав и Устюг избухнали големи бунтове. И в Ордата вече се готвело грамадно опълчение, за да накаже въстаналите. Великият княз Александър сам заминал за Ордата, като се решил или да умре за отечеството, или да го спаси. Бог благословил с успех последното дело на св. Александър. Руската земя била спасена от ново нашествие на татарите.

На връщане от Ордата Александър заболял в едно Нижегородско село. Почувствал близката смърт, той свикал князете, придружаващите го боляри и простите хора, направил последни разпоредби, благословил всички присъстващи, простил им всичко, като поискал и от тях прошка за всичко. След това се изповядал, причастил се със светите Тайни и предал Богу дух на 14 ноември 1263 г. Тогава той бил на 44-годишна възраст. Всички го горко оплакали. Погребан бил в съборната църква в манастира „Рождество Богородично“, близо до гр. Владимир. Из цяла Русия се разнесла славата на неговите чудеса. При гроба на св. княз Александър мнозина болки получавали изцеление. При император

Петър Велики мощите на св. Александър били пренесени с голямо тържество в новооснования Петербург и положен в построената в негова памет Александрo-Невска лавра. Православната църква празнува паметта на св. Александър Невски на 23 ноември, а пренасянето на светите му мощи

от Владимир в Петербург — на 30 август.

© *Жития на светите. Синадално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев)*

• НАРЪЧНИК ПО ПРАВОСЛАВИЕ •

МОНАШЕСКИЯТ ЖИВОТ

АТОНСКИ БЕСЕДИ

(продължение от бр.257)

11 КАК ИСТИНСКИТЕ МОНАСИ ПРЕЖИВЯВАТ БОЖЕСТВЕНИТЕ ВИДЕНИЯ?

Ако, според словата на Господа, царството Божие вътре във вас е (Лук. 17:21), то няма нищо страшно в това истинските монаси да усещат и да преживяват Божествените енергии на благодатта.

Царството Небесно, където е Сам Бог, не е просто бъдещото местопребиваване на праведниците във вечността. То е и благодатта на Светия Дух, която действа, обитаваща в душите на благочестивите, на тези, които я приемат благодарение на послушанието си пред Божествените заповеди. Царството Небесно може да се види, защото то е причина, основание и действие на всяка добродетел и освещаване. След това е естествено истинските монаси, като изпълняват точно заповедите и Божията воля, да усещат и с ума, и със сърцето си, че в тях обитава и действа благодатта, и ги уверява в нелъжливостта на Божествените обещания.

Очистването и просвещаването на ума с Божествената светлина — тоест способността да виждаш по-далече от бесовете или да предчувстваш, или да предсказваш бъдещето, което достигат духовно преуспелите монаси — е дело на Божествената благодат. То се случва с тези, които са се освободили от ветхия човек, свалили са от себе си земния образ и са се облекли в небесен, така че „тленното е било победено от живот“. Доколкото е възможно, те са очистили сърцата си и благодатта постоянно пребивава с тях.

• ДЕТСКИ СВЯТ •

ЩЕ ВИДА ДЪГАТА

ПРИТЧА

Някога, дни наред валил дъжд. Жителите на града сякаш вече не се надявали на хубаво време. На всички им били омръзнали влагата, калта и локвите по улиците. Хората, скрити под чадърите, ходели свъсени и тъжни. Само един старец, който живеел накрая на града, сякаш се радвал на дъжда. Един човек го попитал: — Как успяваш при такова лошо време да запазиш добро разположение на духа? Старецът се засмъл: — А ти какво виждаш около себе си? — Как какво? Облаци, дъжд и локви. А какво виждаш ти? — Между капките дъжд виждам чистия въздух, между локвите — сухата земя, между облаците — синьото небе. А когато се покаже слънцето — ще видя дъгата! — казал старецът и усмихвайки се, продължил по пътя си.

Преведе от руски език: Йоанна Калешева

Илюстрира: Станислава Владева-Спасова

Източник: сп. „Камбанка“

Умът им тогава се освещава и вижда отдалеченото и това, което е невъзможно да се види с телесните очи. Той узнава това, което не е знаел, и отчасти вкусува първоначалното богоподобие, което някога е притежавал човек. Както ни учат светите отци, когато умът се очисти от страстното състояние на ветхия човек, се просвещава. По-нататък за него е естествено да вижда демоните и да знае всичко, което те, намирайки се далече от него, замислят срещу него, а самите бесове не знаят за това. Той вижда и още много други тайни за това, как действа Божият Промисъл, но открива на другите само това, което му е позволено.

(следва продължение)

Автор: Старецът Иосиф Ватопедски

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

28 АВГУСТ † 10 Неделя след Петдесетница. Преп. Мъисей Мурин. Гл. 1, утр. ев. 10, ап. 1 Кор. 4:9—16 (с. 135), лит. ев. Мт 17:14—23

29 АВГУСТ * Отсичане главата на св. Йован Предтеча и Кръстител. Преп. Анастасий Струмишки (Строг пост) (Тип. с. 405)

30 АВГУСТ * Св. Александър, Йован и Павел, патриарси Константинополски. Пренасяне честните мощи на св. Александър Невски (Тип. с. 408)

31 АВГУСТ Полагане честния пояс на Пресвета Богородица. Св. свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Св. Генадий, патриарх Константинополски

1 СЕПТЕМВРИ Начало на Църковната нова година. Преп. Симеон Стълпник. Св. Марта. Св. мчци Айтал и Амон дякони. Праведен Исус Навин. Св. мчци Калист, Еврод и Ермоген (Тип. с. 65)

2 СЕПТЕМВРИ Св. мчк Мамант. Преп. Йован постник, патр. Константинополски. Св. 3628 мчци в Никомидия

3 СЕПТЕМВРИ Св. свщмчк Антим, еп. Никомидийски. Преп. Тезктист. Св. Фива дякониса. Св. мчца Василиса Никомидийска. Св. Йованикий II, патр. Сръбски

2016

Енорийският лист се издава с благословията на председателя на храма — протоерей Емилиян Костадинов

Адрес на редакцията:

гр. София, ж.к. „Дружба“ 2, храм „Свети Пророк Илия“

www.svetiilia.bg